

สรุปทเรียน
การเรียนรู้ผ่านระบบ OCSC Learning Space
สำนักงาน ก.พ.

หน่วยงาน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๓

ชื่อ - สกุล นางสาวศิริวรรณ คอสน์เที่ยะ ตำแหน่ง เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน สังกัด ฝ่ายบริหารทั่วไป

หลักสูตร การบริหารเงินสำหรับข้าราชการอบรมวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมเข้าใจการบริหารเงิน
๒. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้เรียนรู้วิธีสร้างความมั่นคงให้กับตัวเอง

สรุปทเรียน

การบริหารเงินสำหรับข้าราชการ

การเงินกับชีวิต

เงินกับชีวิต มีความเกี่ยวข้องกันในการดำรงชีวิต และมีความสำคัญเป็นอย่างมากในปัจจุบัน รวมถึงอนาคต หากเรามีการบริหารจัดการที่ดี และวางแผนการใช้จ่ายเงิน ก็จะทำให้สามารถสร้างความมั่นคงทางการเงิน และใช้ชีวิตด้านการเงินได้อย่างมีความปลอดภัย และไม่มีความเสี่ยง ส่งผลให้เกิดอิสรภาพทางการเงิน

อิสรภาพทางการเงิน

คือ สถานะทางการเงินเพียงพอที่จะใช้ชีวิตอย่างมีความสุขตามต้องการ โดยไม่มีความกังวลเกี่ยวกับเรื่องการเงิน ซึ่งรวมถึงการมีอิสระในการซื้อของท่องเที่ยว ลงทุน เก็บออม และมีเหลือสะสมในรูปทรัพย์สิน เพื่อให้ใช้ได้ในวันข้างหน้าอย่างพอเพียงในวันที่ไม่ได้ทำงาน และไม่ต้องขึ้นอยู่กับคำแนะนำหรือควบคุมจากผู้อื่น มีหลักดังนี้

๑. การออมเงินในแต่ละเดือน เหลือเก็บได้น้อย ๑๐% ทุกเดือน
 ๒. มุ่งมั่นใช้หนี้ พยายามปลดหนี้ เพื่ออิสรภาพทางการเงิน
 ๓. พร้อมชนความเสี่ยง มีการป้องกันความเสี่ยงจากการเจ็บป่วยและอุบัติเหตุ
- ไว้อย่างเพียงพอรวมทั้งจัดการความเสี่ยงกับทรัพย์สินต่างๆ ไว้เป็นอย่างดี
๔. มีสำรองเงินยามฉุกเฉิน อย่างน้อย ๖-๑๒ เดือน
 ๕. สอดคล้องเกณฑ์ภาษี มีการวางแผนภาษีของตัวเองได้ สามารถใช้สิทธิ
- ค่าใช้จ่าย และค่าลดหย่อนต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง
๖. มีแผนการออม และลงทุนสำหรับการเกษียณไว้อย่างพร้อมแล้ว

การจัดทำงบประมาณส่วนบุคคล มี ๒ ลักษณะ ได้แก่

๑. รายรับ-รายจ่าย เงินออม ค่าใช้จ่าย เงินคงเหลือ = สภาพคล่อง
- ควรจัดทำประมาณรายรับรายจ่ายเป็นประจำ ทุก ๖ เดือน - ๑ ปี หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสถานะการเงินที่สำคัญ เช่น รายได้เพิ่มหรือลด ซื้อบ้าน ซื้อรถ ฯลฯ
๒. งบดุล ประกอบด้วย ทรัพย์สินและหนี้สิน = ความมั่นคง

หนี้ร่วย และ หนี้จน

หนี้จน คือ หนี้ที่ก่อให้เกิดภาระการเงินในรูปรายจ่ายทำให้เงินไหลออกจากกระเป๋าเป็นประจำทุกเดือน (หรือทุกปี) ได้แก่ หนี้บริโภคต่างๆ เช่น หนี้บัตรเครดิต บัตรกดเงินสด หนี้ผ่อนสินค้า เป็นต้น

หนี้ร่วย คือ หนี้ที่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่ม สร้างกระแสเงินสดไหลเข้ากระเป๋าทุกเดือน (หรือทุกปี) เช่น หนี้กู้ยืมเพื่อลงทุน และสร้างผลกำไรได้มากกว่าผ่อน เป็นต้น

แผนการออม A B C

เพื่อให้มีเงินออม มีแผนการออมดังนี้

พอร์ต C เงินสำรองเผื่อฉุกเฉิน ตัดออมอย่างน้อย ๑๐ % และ ๓-๕ % สำหรับคนเป็นหนี้ เป้าหมาย ๖ เท่าของรายจ่ายต่อเดือน เครื่องมือทางการเงิน เงินฝากออมทรัพย์/ประจำ กองทุนรวมตลาดเงิน กองทุนรวมตราสารหนี้

พอร์ต B เงินเกษียณ ตัดออมส่วนเพิ่ม เป้าหมายตามไลฟ์สไตล์ เครื่องมือทางการเงิน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุน กบข. กองทุน RMF/LTF ประกันสะสมทรัพย์ ประกันบำนาญ

พอร์ต A เป็นเงินที่เตรียมไว้สำหรับการลงทุน

การแก้ปัญหาหนี้สิน

๑. หยุดก่อหนี้

๒. สรุปรายการหนี้ทั้งหมด จัดทำรายละเอียดต่างๆ

๓. หาเงินก้อนมาปิดชำระ โดยหาเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่ามาปิดชำระ

๔. รีไฟแนนซ์รวมหนี้ชำระเป็นก้อนเดียว

๕. วางแผนชำระคืนเงินคงเหลือ ให้พิจารณาเลือกยอดที่มีอัตราดอกเบี้ยสูงก่อน

การบริหารเงินด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑. ความพอประมาณ ถ้าสิ่งที่เราจะซื้อ เป็นสิ่งจำเป็น ลองตั้งคำถามดูว่า แค่นี้ถึงพอเหมาะไม่เกินไปกำลัง และไม่สร้างภาระมากจนเกินไป

๒. ความมีเหตุผล สิ่งที่เราจะซื้อ หรือจ่ายเป็นสิ่งจำเป็นหรือไม่ หรือเป็นแค่ความต้องการที่อยากได้เพียงชั่วคราว

๓. มีภูมิคุ้มกัน ควรพิจารณาถึงวันข้างหน้าด้วยว่า หากซื้อหรือจ่ายไปแล้ว มีบางอย่างไม่ป็นไปตามแผน จำทำอย่างไร เช่น หากตกงาน หรือรายได้ไม่เป็นไปตามที่คาด เราจะยังจ่ายไหวหรือไม่

การวางแผนการเงินเพื่อเป้าหมายระยะสั้น

หมายถึง เป้าหมายที่มีเงินเป็นเครื่องสนับสนุนและมีระยะเวลาไม่เกินตั้งแต่ ๑ – ๓ ปี เช่น การเก็บเงินแต่งงาน เก็บเงินเพื่อดาวน์บ้านหรือรถยนต์ การศึกษาต่อ การวางแผนท่องเที่ยว มีวิธีการดังนี้

๑. กำหนดเป้าหมายทางการเงิน ด้วยการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลว่าสิ่งที่เราต้องการซื้อหรือจ่ายเพื่อเป้าหมายระยะสั้นนั้น จำเป็นต้องใช้เงิน หรืองบประมาณเท่าไร พร้อมทั้งระบุเวลาให้ชัดเจน เช่น วางแผนท่องเที่ยวญี่ปุ่นกับแฟนในช่วงปลายปี (อีก ๑๐-๑๒ เดือนข้างหน้า) ตั้งงบประมาณไว้ ๕๐,๐๐๐ บาท เป็นต้น

๒. ตรวจสอบแหล่งเงินออมในปัจจุบัน และกำหนดแผนการออม โดยแบ่งขอยเป้าหมายทางการเงินตามระยะเวลาที่กำหนด เพื่อระบุเป็นอัตราการออมต่อเดือน

๓. เลือกใช้เครื่องมือการเงินช่วยในการสะสม หลักคิดสำคัญ คือ การสะสมเงินเพื่อเป้าหมายระยะสั้นและระยะสะสมไม่นาน ดังนั้น จึงควรเลือกใช้เครื่องมือการเงินที่ความผันผวนไม่สูง และมีสภาพคล่องพร้อมใช้งาน เช่น เงินฝาก เงินฝากสหกรณ์ออมทรัพย์ กองทุนรวมตราสารหนี้ สลากออมสิน เป็นต้น

อุปนิสัยของผู้ประสบความสำเร็จทางการเงิน มีดังนี้ คือ ใช้จ่ายรู้จักยั้งคิด ไม่พาชีวิตจมกองหนี้ มีระเบียบวินัยทางการเงิน ขาดเกินหมั่นตรวจดูหมั่นวางแผน ไม่ดูแลเงินออม ไม่ยอมให้ชีวิตขาดเป้าหมายและใส่ใจความรู้ทางการเงิน

เงินสำรองเผื่อฉุกเฉิน

ควรมีเงินสำรองไว้ใช้อย่างน้อย ๓-๖ เดือน เพื่อป้องกันความเสี่ยงทางการเงินอยู่รอบตัวเราและสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ได้แก่

๑. ความเสี่ยงส่วนบุคคล เช่น เสียชีวิตก่อนวัยอันควร รายได้ไม่พอเกษียณอายุ การว่างงาน เป็นต้น
๒. ความเสี่ยงต่อทรัพย์สิน โดยตรง เช่น การถูกเพลิงไหม้ น้ำท่วม โจรกรรม เป็นต้น และโดยอ้อม หรือความเสียหายต่อเนื่อง สืบเนื่องจากความเสียหายโดยตรง เช่น ร้านค้าโดนน้ำท่วมขาดรายได้ เป็นต้น
๓. ความเสี่ยงตามความรับผิดชอบ กล่าวคือ บุคคลต้องรับผิดชอบต่อการกระทำที่ทำให้ร่างกายหรือทรัพย์สินของบุคคลอื่นเสียหาย เช่น ทรัพย์สินเสียหาย ก่อความเดือดร้อน เป็นต้น
๔. ความเสี่ยงจากบุคคลในครอบครัว เช่น การเจ็บป่วยและอุบัติเหตุของบุคคลในครอบครัว

แนวคิดและวิธีการวางแผนเกษียณสำหรับข้าราชการ

ทางเลือกการสะสมทุนเกษียณ

เงินรายเดือน	เงินก้อน
- ดอกเบี้ย (เงินฝาก/พันธบัตร)	- เงินสด เงินฝาก
- เงินปันผล (หุ้น/กองทุนรวม)	- เงินชดเชยกรณีเลิกจ้าง
- บำนาญข้าราชการ/ประกันสังคม	- บำเหน็จ/บำนาญประกันสังคม
- ประกันแบบบำนาญ	- กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
- ค่าเช่า ค่าลิขสิทธิ์	- กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
	- กองทุนออมแห่งชาติ
	- ทรัพย์สินที่แปลงเป็นเงินสดได้ เช่น บ้าน ที่ดิน ทองคำ

เกษียณราย คือ การสะสมเงินก้อนไว้ให้เพียงพอกับการใช้จ่ายหลังเกษียณจนถึงวันสุดท้าย ประเมินโดยหลักคิดที่ว่า หลังเกษียณจะมีค่าใช้จ่ายหลายรายการลดลง เช่น ค่าใช้จ่ายสุขภาพ ค่าใช้จ่ายนันทนาการ ฯลฯ ในขณะที่เดียวกันก็จะมีค่าใช้จ่ายบางรายการเพิ่มสูงขึ้น โดยสถิติค่าใช้จ่ายหลังเกษียณโดยประมาณจะคิดเป็น ๖๐-๗๐% ของค่าใช้จ่ายก่อนเกษียณ

ควรมีเงินออมเท่าไรในวัยเกษียณ

$$\begin{aligned}\text{ทุนเกษียณรายอย่างง่าย} &= \text{ค่าใช้จ่ายต่อปี} \times \text{จำนวนปีที่คาดว่าจะอยู่หลังเกษียณ} \\ &= \text{ค่าใช้จ่ายต่อเดือน} \times ๑๒ \text{ เดือน} \times ๒๐ \text{ ปี} \\ \text{ทุนเกษียณราย} &= \text{ค่าใช้จ่ายต่อเดือนในปัจจุบัน} \times ๒๔๐\end{aligned}$$

แนวทางการบริหารเงินเกษียณ

๑. ชำระคืนหนี้รายการใหญ่ เช่น บ้าน รถยนต์ ฯลฯ
๒. จัดสรรงบการเงินเพื่อการใช้จ่าย
๓. ห้ามแบ่งหรือมอบให้คนอื่นจนกว่าจะจัดสรรเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

กฎแห่งความมั่งคั่ง ๙ ประการ

๑. ความมั่งคั่งเริ่มต้นที่การใช้จ่าย (ไม่ใช่เงินที่หาได้)
๒. สร้างทรัพย์สิน ก่อนซื้อหนี้สิน
๓. วางแผนเกษียณตั้งแต่วันแรกที่เริ่มต้นทำงาน
๔. เตรียมความพร้อมรับมือกับเรื่องร้ายๆ (แล้วชีวิตจะพานพบแต่เรื่องดี)
๕. ลงทุนในความรู้เป็นอันดับแรก
๖. ลงทุนเพื่อกระแสเงินสด
๗. บริหารเงินอย่างมี “ระบบ” และเป็น “ระเบียบ”
๘. รวยไม่ได้ ถ้า “ให้” ไม่เป็น
๙. คิด - ทำ - มี

(นางสาวศิริวรรณ คอสน์เทียะ)
เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
ขอมอบประกาศนียบัตรฉบับนี้ให้เพื่อแสดงว่า

นางสาวศิริวรรณ คอสันเทียะ

ได้ผ่านการพัฒนาทางไกลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

วิชา การบริหารเงินสำหรับข้าราชการ

[รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 4 ชั่วโมง]
ให้ไว้ ณ วันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568

(นายปวิวัฒน์ ศิวรักษ์)
เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

